

Bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Sağlık Çalışanlarının El Hijyenine Uyumunun Değerlendirilmesi

Güler Ovacık¹, Pınar Korkmaz², Duru Mıstanoğlu Özatağ²

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Kütahya

²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Kliniği, Kütahya

GİRİŞ VE AMAÇ: Hastane enfeksiyonlarının gelişmesinde ve yayılmasında sağlık personelin elleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle; el hijyeni, enfeksiyonların yayılımını önlemede sağlık çalışanlarının alabileceği en kolay ve en etkili önlem olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada hastanemizde görev yapan sağlık çalışanlarının el hijyenine uyum verilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Çalışmamızda 2018 yılının ilk 10 ayı Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Araştırma Hastanesi Yoğun Bakım Üniteleri'nde ve Poliklinikleri'nde el hijyeni gözlem verileri incelendi. Sağlık çalışanları içinde doktor, hemşire, temizlik personeli, hasta bakıcı, radyoloji personeli, fizyoterapist mevcuttu. El hijyeni gözlemi, 5 temel endikasyon kuralına göre yapıldı.

BULGULAR: 2018 yılının ilk 10 ayında 336 sağlık çalışanı el hijyeni uyumu yönünden değerlendirildi. El hijyeni uyum oranı 5 temel endikasyonuna göre değerlendirildiğinde; temas öncesi %84.2, temas sonrası %91.9, aseptik işlemlerden önce %89, vücut sıvısı ile bulaş riski sonrası %99, hasta çevresi ile temas sonrası %83 idi. Beş endikasyon kuralına göre en yüksek uyum oranı vücut sıvılarıyla bulaş riski sonrasında ve hastayla temastan sonrasında idi. En az uyum ise hasta çevresi ile temas öncesinde idi. Meslekler göre el hijyeni uyumu değerlendirildiğinde; en yüksek uyum hasta bakım personellerinde idi. Cinsiyete göre uyum değerlendirildiğinde tüm endikasyonlar için kadın personellerde uyumun daha fazla olduğu görüldü. Yoğun bakım ünitelerinde el hijyenine uyum değerlendirildiğinde en yüksek uyumun tüm yoğun bakım üniteleri için vücut sıvılarıyla bulaş riski sonrasında olduğu, en az uyumun ise hasta ile temas öncesinde ve hasta çevresiyle temas sonrasında olduğu görüldü.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Hastanemizde sağlık çalışanlarının el hijyenine uyumu değerlendirildiğinde uyumun iyi düzeyde olduğu görülmekle birlikte, özellikle hasta teması öncesinde ve hasta çevresiyle temas sonrasında el hijyenine uyumun artırılması gerekmektedir. Vücut sıvıları ile bulaş riski sonrası el hijyeni uyumunun yüksek olması personellerin kendini korumak amaçlı olarak el hijyenini önemseyişini göstermektedir. Hasta güvenliğini arttırmak amaçlı olarak hastanemizde hasta teması öncesinde ve hasta çevresiyle temas sonrasında el hijyenine uyumun artırılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık çalışanı, el hijyeni uyumu, enfeksiyon.

Tablo 1: Yoğun Bakımlara Göre 5 El Yıkama Endikasyonuna Uyum Oranları

Yoğun bakımlar	Temas öncesi %	Temas sonrası %	Aseptik işlem öncesi %	Vücut sıvısı ile bulaş riski sonrası %	Hasta çevresi ile temas sonrası %
Kalp-damar ybü	86.4	100	100	91	87.5
Dahiliye ybü	97.7	100	84.6	100	60
Genel ybü-1	100	80	90.9	100	83.3
Genel-ybü 2	90	84.2	100	100	76.2
Genel-ybü 3	87.5	86.7	75	100	92.9
Genel-ybü 4	81.8	87	100	-	-
Genel-ybü 5	74	100	100	100	82
Nöroloji-ybü-1	73	100	80	100	78.5
Nöroloji-ybü-2	82	96.1	81.8	100	66.7
Nöroloji-ybü-3	71.4	100	66.7	100	93
Yenidogan ybü-1	94	90	66.7	100	93
Yenidogan ybü-2	85.7	60	100	100	100